

291641 - تزریق بتافرون چه تاثیری بر روزه دارد و اگر لازم است بیمار پس از آن تزریق آب و غذای کافی مصرف کند چکار باید کرد؟

سوال

در مورد برادرم سوالی دارم؛ ایشان برای درمان از آمپول بتافرون استفاده می‌کند که زیر پوست تزریق می‌شود. پزشک به او گفته که بعد از تزریق باید آب زیادی مصرف کند تا کلیه دچار آسیب نشود و همینطور برای تغذیه بدن باید به اندازه کافی غذا بخورد. البته پزشک به ایشان گفته که نباید روزه بگیرد اما اگر توانستی روزه بگیر. این را بگویم که برادرم فقط روزی که تزریق دارد روزه نمی‌گیرد؛ خواهش می‌کنم در این باره حکم شرعی را بگویید.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

تزریق غیر مغذی روزه را باطل نمی‌کند چنانکه در پاسخ به سوال (49706) بیان کردیم.

ثانیا:

اگر بیمار بعد از تزریق این دارو نیاز به مصرف زیاد آب و غذا دارد باید دید که آیا امکان دارد بدون آسیب رسیدن به بیمار یا اذیت شدن او این تزریق را به بعد از افطار موکول کرد یا خیر. که در این صورت واجب است بعد از افطار تزریق کند.

اما اگر تاخیر تزریق تا بعد از افطار به بیمار آسیب می‌زند مانند آنکه بیماری‌اش را بدتر می‌کند در این صورت لازم است که تزریق را انجام دهد و آن روز را روزه نگیرد.

اما اگر تاخیر به او زیانی نمی‌رساند اما باعث مشقت و دشواری و اذیت بیمار می‌شود مستحب است که روزه نگیرد و اگر روزه بگیرد کارش مکروه است.

شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - می‌گوید: «بیمار چند حال دارد:

اولا اینکه: روزه برایش مشکلی ایجاد نکند مانند سرماخوردگی خفیف یا سردرد خفیف یا دندان درد و مانند آنکه که برای او

حلال نیست روزه نگیرد، هر چند برخی از علما بنا بر آیه ۱۸۵ سوره بقره این را برای او جایز دانسته‌اند اما ما می‌گوییم: این حکم به یک علت وابسته است و آن هنگامی است که روزه نگرفتن برایش به رفق نزدیک‌تر باشد که در این حالت می‌گوییم بهتر است روزه نگیرد اما اگر بر اثر روزه دچار مشکل نمی‌شود در این حالت جایز نیست که روزه‌اش را بخورد و واجب است که روزه شود.

حالت دوم: اگر روزه باعث مشقت و اذیت او می‌شود اما به او زیانی نمی‌رساند [و بیماری‌اش را بدتر نمی‌کند یا باعث تاخیر درمانش نمی‌شود] برای او مکروه است که روزه شود و سنت است که روزه‌اش را بخورد.

حالت سوم: اگر روزه برایش دشوار است و به او زیان هم می‌رساند مانند بیمار مبتلا به نارسایی کلیه یا دیابت و مانند آن که روزه برایشان مضر است، در این حالت روزه گرفتن حرام است.

اینجا به اشتباه برخی از بیماران پی می‌بریم که روزه برایشان سخت و چه بسا مضر است اما حاضر نیستند روزه‌شان را بخورند.

به آنان می‌گوییم: این کارشان اشتباه است چرا که حاضر نشده‌اند کرم الله عزوجل را بپذیرند و رخصتش را قبول کنند و به خود زیان رسانده‌اند حال آنکه پروردگار متعال می‌فرماید: **وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ** [نساء: ۲۹] (و خودتان را نکشید)» (الشرح الممتع: ۶/ ۳۵۲).

والله اعلم